

Promocija održive upotrebe bioenergije u Zlatiborskoj oblasti

Radni skup:

Regionalna konferencija „Održiva upotreba drvne biomase – put ka razvoju Zlatiborske oblasti (kako dalje?)“

Datum i mesto održavanja:

17. decembar 2015. Kongresni centar Hotela Mona, Zlatibor, Zlatiborska oblast

Organizator:

Regionalna razvojna agencija Zlatibor – Projekat „Promocija održive upotrebe bioenergije u Zlatiborskoj oblasti/BioEn“

Učesnici:

javni sektor (resorna odeljenja jedinica lokalnih samouprava, javna komunalna preduzeća, kancelarije za LER, opštinske turističke organizacije, Srbijašume, NP Tara, SRP Uvac, toplane, direkcije za izgradnju);

privatni sektor (investitori, energetske kompanije, turističko-ugostiteljski objekti, zadruge, Regionalna privredna komora)

civilno društvo (ekološka udruženja građana, mediji, relevantni pojedinci, angažovani eksperti)

subjekti razvojnog karaktera (Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju – GIZ, Regionalna razvojna agencija Zlatibor),

organizovani u tri radne grupe:

I grupa: Biomasa-turizam-brendiranje-konkurentnost

moderator: Snežana Milisavljević, RRA Zlatibor, savetnik na BioEn projektu

II grupa: Biomasa-proizvodnja/distribucija toplote-energetski biznisi

moderator: Slobodan Jerotić, konsultant

III grupa: Biomasa-resursna baza-gazdovanje/upravljanje šumama

moderator: Đorđe Marić, konsultant

opšta moderacija: Miloš Radojević, RRA Zlatibor, menadžer BioEn projekta

Projekat sprovodi Regionalna razvojna agencija Zlatibor.
Projekat je pomogla Vlada Savezne Republike Nemačke
preko Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju /GIZ

Zaključci:

- Resursnu osnovu ne treba dovoditi u pitanje, jer drvene biomase ima dovoljno za proizvodnju toplotne energije u Regionu. Iza ovog zaključka stoji nekoliko međusobno nezavisnih analiza rađenih u proteklom periodu kao i podaci kojima raspolaže JP Srbijašume.
- Drvena biomasa nikada ne može u potpunosti zameniti fosilna goriva, niti je to namera. To nije izvodljivo nigde, pa ni u našem Regionu. Imajući u vidu ovaj i prethodni zaključak jasno je da nema mesta bojazni od prekomerne upotrebe resursa.
- Bez podsticaja i subvencija, kako za privredne subjekte, tako i za lokalne samouprave i stanovništvo teško je ostvariti zamenu fosilnih goriva drvnom biomasom, u većoj meri. Nacionalni podsticaji mogu se kretati u rasponu od: smanjenja stope PDV-a na drvena goriva (proizvode na bazi drveta) sa trenutnih 20% na željenih 10% (koliko je već oporezovano ogrevno drvo), do subvencionisanja nabavke efikasnijih uređaja za sagorevanje goriva na bazi drveta i ostalih podsticaja.
- Formiranje lokalnih fondova za obnovljive izvore energije i energetske efikasnost u okviru budžeta lokalnih samouprava mogu predstavljati instrument podsticaja na lokalnom nivou. Ova sredstva bi bila namenjena, između ostalog, i za podsticaj održive i efikasne upotrebe drvene biomase u svrhu proizvodnje energije, kako u privrednim subjektima, tako i u domaćinstvima.
- Lokalne samouprave se ohrabruju da kroz modele javno-privatnog partnerstva i uvođenjem ESCO modela u budžetskim ustanovama i lokalnim javnim preduzećima, jačaju lokalna tržišta energetske usluga i podstiču upotrebu biomase u energetske svrhe.
- Upotrebom drvene biomase iz lokala doprinosi se opštem razvoju lokalne zajednice i Regiona, umesto što se novac (koji hronično nedostaje) troši za uvoz energenata na bazi fosilnih goriva, čime se doprinosi daljem osiromašenju lokalnih zajednica. Koristimo lokalno gorivo!
- Drvena biomasa kao resurs zaslužuje mnogo više mesta u strateškom planiranju lokalnih zajednica i Regiona u celosti, nego što je trenutno slučaj. Otuda joj treba posvetiti dužno mesto u dokumentima takvog karaktera i namene, uz razmatranje mogućnosti da se sektorskim pristupom ova problematika posebno strateški obradi.
- Adekvatno gazdovanje šumama u vlasništvu lokalnih samouprava u značajnoj meri može obezbediti dodatni izvor biomase za energetske svrhe, u skladu sa izmenama i dopunama Zakona o šumama, koji je stupio na snagu pre mesec dana.
- Unapređenju konkurentnosti turističke ponude Regiona, u značajnoj meri može doprineti upotreba drvene biomase i to na više načina: ekonomski jer će se sniziti troškovi za nabavku energenta, ekološki jer će emisije štetnih materija biti značajno smanjene, socijološki jer će se poboljšati imidž teritorije u kontekstu turističke privlačnosti i poželjnosti.

- Upotrebu drvene biomase u sektoru turizma treba posebno obraditi kroz analitički proces uz participaciju svih relevantnih aktera, kako bi se strateški osmislile aktivnosti koje će u dogledno vreme dati željene rezultate na polju adekvatne valorizacije upotrebe „čiste“ energije u sektoru turizma, najšire posmatrano (Horeca sektor, seoski turizam, prateće delatnosti).
- Zaštićena prirodna dobra u Regionu su potencijalni instrument promocije odgovornog odnosa prema drvnjoj biomasi kao reursu i samim tim važna karika u lancu vrednosti drvene biomase koju treba koristiti u ostvarivanju indirektno promocije koncepta.
- Energetski efikasna/nezavisna sela nameću pitanje kreiranja ovakvih modela i na teritoriji Regiona, kao demonstraciono-pokaznih jedinica koje će doprineti afirmaciji koncepta i brendiranju teritorije kao ekološki odgovorne.
- Bez participativnog procesa i adekvatnog uključivanja struke i zainteresovane javnosti, održiva upotreba drvene biomase u Regionu nije moguća. RRA Zlatibor i novoformirana Radna grupa za biomasu Zlatiborske oblasti će maksimalno raditi na povezivanju relevantnih aktera u ovoj oblasti u Regionu.

Zaključci oko kojih su se učesnici Konferencije saglasili biće razmatrani prilikom donošenja odluka o narednim koracima u ovom sektoru. To praktično znači da će kao takvi biti predstavljani svim relevantnim akterima na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, u cilju unapređenja stanja u konkretnom sektoru. Takođe, isti će biti predloženi i međunarodnoj donatorskoj zajednici za potrebe kreiranja i realizacije novih projekata na ovu temu.

Projektni tim BioEn projekta
Regionalna razvojna agencija Zlatibor

Užice, 23. decembar 2015.